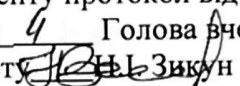

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту

Кафедра мовної підготовки та соціальних комунікацій

Затверджено
Вченою радою факультету соціально-
гуманітарних технологій та
менеджменту протокол від «В» 02
2022_ № 4 Голова вченої ради
Факультету Зивун

Методичні рекомендації
до проведення практичних занять
з навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового та усного
перекладу з основної іноземної мови»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної) форми навчання
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
спеціальність 035 «Філологія»
ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)»
статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2022

Методичні рекомендації складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового та усного перекладу з основної іноземної мови», затвердженої Науково-методичною радою Університету від 20.01.2022, протокол №2

Укладач:

Савченко А. П., викладач кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Рецензенти:

О.В. Дячук, доцент, к.філол.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Л.В. Чайка, доктор філологічних наук, доцент професор кафедри правничої лінгвістики

Розглянуто і схвалено кафедрою мовної підготовки та соціальних комунікацій протокол від «18» 01/2022 № 5

Завідувач кафедри

Т.С. Гиріна, д.н.з соціальних комунікацій, доцент, професор кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Ціль та мета.....	6
Пояснення за розділами та темами дисципліни.....	7
Методика виконання практичних завдань.....	10
Завдання для самоконтролю.....	10
Тематика завдань для поглибленого вивчення курсу.....	19
Рекомендована література.....	21

1. ПЕРЕДМОВА

Дана навчальна дисципліна є важливим і невід'ємним компонентом у підготовці майбутнього фахівця в галузі переклад. Важливість даної дисципліни та її значення у підготовці кваліфікованих спеціалістів-перекладачів важко переоцінити – особливо у час бурхливого розвитку міжнародних відносин та зростаючої потреби у висококваліфікованих перекладачах. Знання цієї дисципліни допоможе майбутнім перекладачам вільно перекладати чи то синхронно, чи то послідовно, тексти будь-якої складності та на будь-яку тематику.

Метою навчальної дисципліни є – метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового та усного перекладу» підготувати фахівців з різних видів перекладу, ознайомити студентів з основними положеннями культури мовлення і загальної культури як найважливішими складовими адекватного перекладу та його формування для максимально повного сприйняття; виробити у студентів навички та вміння адекватного професійного усного перекладу різножанрових текстів. Курс передбачає засвоєння основних понять перекладознавства, які стануть базою розвитку професійного усного перекладача. Формування навичок письмового перекладу художніх, науково-технічних і газетно-публіцистичних текстів, реферованого і анотованого перекладу.

Завдання навчальної дисципліни

Завдання дисципліни «Теорія і практика письмового та усного перекладу» полягає у навчанні практичних навичок та прийомів перекладу, їх розвитку, поглибленні та удосконаленні.

Об'єктом навчальної дисципліни є основні поняття перекладознавства, які стануть базою розвитку професійного усного та письмового перекладача.

Предметом вивчення навчальної дисципліни–навчальна дисципліна «Теорія і практика письмового та усного перекладу» готує перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

- ЗК 1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 6.** Здатність до набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування філологічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.
- ЗК 15.** Здатність використовувати ефективні методи та прийоми навчання, оптимальні засоби досягнення поставленої мети.
- ЗК 16.** Здатність до володіння на високому рівні всіма видами іншомовної мовленнєвої діяльності.
- ЗК 17.** Здатність вільно здійснювати іншомовну комунікацію у колі побутового та професійного спілкування.
- ЗК 18.** Здатність використовувати сучасні інформаційні технології в професійній діяльності; вміння створювати власні проекти та презентації із використанням засобів ІКТ тощо.
- ЗК 20.** Здатність до мотивованої самооцінки та налаштованість на постійне самовдосконалення комунікативних компетенцій.

ЗК 21. Здатність адаптуватися до нових ситуацій (вміння застосовувати набуті компетенції у специфічних умовах).

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 3. Застосування теоретичних моделей у процесі перекладу для вирішення перекладацьких завдань.

ФК 4. Здатність оперувати відповідною літературознавчою термінологією, аналізувати художні твори з погляду їх естетичної вартості, культуротворчої цінності; оцінювати художні явища та висвітлювати їхнє значення для літературного процесу.

ФК 5. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 6. Здатність моделювати різного типу комунікативні акти, розуміти особливості мовленнєвої ситуації при здійсненні процесу міжкультурного спілкування, володіти мовним етикетом спілкування в різних соціокультурних умовах.

ФК 11. Здатність творчо підходити до процесу перекладу в різних ситуаціях.

ФК 14. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію, та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ФК 16. Здатність вести роботу з уніфікації термінів, удосконалення понять і визначень за тематикою перекладів у відповідній галузі економічної діяльності, науки, техніки.

ФК 17. Здатність підвищувати свою професійну кваліфікацію, вільно орієнтуватися у спеціальній та науковій літературі, використовувати останні здобутки світової наукової думки.

ФК 18. Здатність застосовувати програмне забезпечення для проведення аналізу перекладів.

ФК 19. Здатність інтерпретувати інформацію в усній формі перекладу та реферувати її письмово.

Методи та форми навчання. Навчальний процес здійснюється у формі практичних занять, аудиторні, групові заняття під керівництвом викладача, які включають аудиторну самостійну роботу студентів; обов'язкова самостійна позааудиторна робота студентів під керівництвом викладача (у тому числі з використання новітніх засобів інформації та технологій).

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді підготовка індивідуальної роботи, написання поточних тестів, залік. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі заліку/екзамену.

2. ЦІЛЬ ТА МЕТА

Більша частина сучасних досліджень епатує семіотичність і унікальність кожної культури, розглядаючи її як діалогову систему, що базується на культурно-орієнтованих символах. Культура як сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людським суспільством, поєднує в собі мову, науку, знання, освіту. Мова є найважливішим засобом людського спілкування за допомогою якої люди обмінюються думками і досягають взаємного розуміння. Спілкування людей за допомогою мови здійснюється двома шляхами: в усній і в письмовій формі. Якщо ті, хто спілкується володіють однією мовою, то спілкування відбувається безпосередньо, однак, коли люди володіють різними мовами, безпосереднє спілкування стає вже неможливим. У цьому випадку на допомогу приходить переклад, тобто передача засобами однієї мови думок, висловлених на іншій мові.

Переклад є важливим допоміжним засобом, що забезпечує виконання мовою його комунікативної функції в тих випадках, коли люди висловлюють свої думки на різних мовах. Перекладознавство як наука спирається на порівняльне мовознавство, теорію комунікації та інформації, соціальну варіативність мов. Сучасне перекладознавство тісно пов'язане з минулим досвідом перекладачів, використовує його у розробленні нагальних питань теоретичної та практичної орієнтації, фокусуючи особливу увагу на аспектному та текстовому підходах до письмового й усного перекладу. Перекладачі на сучасному етапі вирішують різноманітні проблеми, серед яких – питання відповідності одиниць, формальна і динамічна еквівалентність, стилізація перекладу, прагматико-комунікативні засади, типи і види перекладу, його соціально-теоретичний та національний характер, принципи, критерії та методи перекладу.

Дисципліна «Теорія і практика письмового та усного перекладу» посідає надзвичайно важливе місце, оскільки через систему лекційних, семінарських і практичних занять має забезпечити студентам знання, які дають змогу користуватися мовою як засобом спілкування в тому готовому вигляді, в якому вона входить у схему особистісних і соціальних стосунків. Переклад відіграє велику роль у всіх сферах життя. У найзагальнішому плані переклад можна визначити як збереження змісту повідомлення при зміні його мовної форми. Об'єктом науки про переклад є не тільки комунікація із використанням двох мов, а й коригуюча діяльність джерела, перекладу та одержувача. Перед перекладачем стоять два основні завдання: перше – правильно зрозуміти зміст англійського тексту; друг – повно і точно передати цей зміст засобами української мови.

Для того, щоб успішно вирішувати ці завдання, тобто перекладати англійський текст з певною швидкістю, необхідна наявність чотирьох умов:

1. Знання певного мінімуму найбільш уживаних слів.
2. Знання основ граматики англійської мови.
3. Володіння технікою перекладу.
4. Знайомство перекладача з тією галуззю знання, до якої відноситься даний текст.

У процесі здійснення перекладу дуже важливо попередити помилки, що виникають через схожі, а насправді відмінні явища в межах кожного аспекту іноземної та рідної мов.

Ціль курсу передбачає засвоєння основних понять перекладознавства, які стануть базою розвитку професійного усного перекладача. Формування навичок письмового перекладу художніх, науково-технічних і газетно-публіцистичних текстів, реферованого і анотованого перекладу. Вивчення курсу «Теорія і практика письмового та усного перекладу» покликане запобігти інтерференції української мови на англійську та навпаки.

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із загальнотеоретичними й методологічними питаннями перекладу, засобами правильного (адекватного) перекладу

різних мовних одиниць і явищ англійської мови українською і навпаки, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу.

Одним із основних видів аудиторних занять на яких базується вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового та усного перекладу» є практичні заняття, які сприяють активізації творчої діяльності студентів, спонукають до креативної, активної і напруженої праці, розвивають мислення, привчають до відповідальності і самоконтролю, активізують пошукову та дослідницьку діяльність.

Виконанню практичних завдань студентами передуює вивчення теоретичних питань, які містять базові та проблемні положення дисципліни «Теорія і практика письмового та усного перекладу».

3. ПОЯСНЕННЯ ЗА РОЗДІЛАМИ ТА ТЕМАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Переклад, його типи та види

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ

На рівні фонем перекладаються власні імена, назви газет, журналів, організацій. На рівні морфем – такі слова, як *ski+er* – «лижник». На рівні слова: *lady* – «дама, леді, жінка»; переклад фразеологічних одиниць, ідіоматичних виразів (*pass away, leave the stage, join the majority* – «померти»), а також атрибутивні конструкції (*solid fuel engine* – «двигун на твердому пальному», *Dear Sirs* – «шановні панове»). На рівні речення – прислів'я та приказки: *Time cures all.* – «Час – найкращий лікар». На рівні текста – будь-яка послідовність мовних одиниць. Текст характеризується цільністю та завершеністю. Але завжди треба пам'ятати про найбільш адекватну передачу змісту: наприклад, у 19 ст. шосе або дорога могли перекладатися словом «*airline*», а слово «*idiot*» у 15 ст. мало значення «сан священника», у 18 ст. – «блазень», а сторіччям пізніше – «ідіот».

КУРЙОЗИ ПЕРЕКЛАДУ

Той, хто вивчає англійську мову, може вживати у своїх перекладах граматично правильний (на його думку!) вираз «*The Queen and Her relatives*», але британець насилу зрозуміє, що мається на увазі «*The Royal Family*»; або, приміром, така фраза, як «Герой – виразник ідей автора» була перекладена як «*The hero is the loudspeaker of the author*» («гучномовець автора»), а в ідеалі потрібно було вжити «*mouthpiece*». Такі курйози трапляються досить часто. Звернімося до більш тонких матерій: наприклад, якщо для нашого співвітчизника, який не досить добре володіє мовою, різниця між виразами «*Don't you want to go?*» і «*Would you like to go?*» не дуже велика, то для британця вона принципова, тому що першу фразу він сприйме як поганий тон. Звичний для нашого ділового спілкування вираз «Які питання вас цікавлять?» нерідко перекладають як «*What problems are you interested in?*», не враховуючи, що в англійській мові слово «*problems*» має стійкий негативний відтінок. Правильно це питання буде звучати так: «*What issues are you interested in?*».

Вправа 1. Чи зможете ви адекватно та точно перекласти наступні речення?

1. He ordered a submarine but he couldn't finish.
2. See my angel standing over there? Isn't he gorgeous?
3. He trained one thousand workers at a clip.
4. Some baby bear tried to arrest me for speeding but I conned him out of it.
5. That means we're home free.
6. "What did you discover?" – "Hot water!"

7. She was just in orbit when she got the letter.
8. It was one of London's famous pea soups.
9. No problem, piece of cake!

Вправа 2. Виберіть варіантний відповідник під час перекладу.

1. Advance of science, advance of the army. 2. A blind cat, a blind attack. 3. To launch a rocket, to launch a ship, to launch an attack, to launch a product. 4. Waves travel. The train travels. A man travels. 5. To put off; to put on; to put over; to put through.

Вправа 3. Перекладіть речення з багатозначними словами.

1. The relation model is implemented in database where a relation is represented by a table, a tuple is represented by a row, an attribute is represented by a column of the table, attribute name is a name of the column such as “identifier”, “name”, “city” etc., attribute value contains the value for column in the row, constraints are applied to the table and form a logical schema. 2. The candidate key cannot contain null value and should always contain a unique value. 3. A foreign key is a primary key for other table, in which it uniquely identifies a record. 4. The sprawling cities do offer an attractive pattern of development. 5. The age old concept of a feeling of belonging or community welfare have eluded modern sprawling cities. 6. Choosing urban lifestyle against rural living, is a fading option for many people. 7. Paradigm shifts in science and revolutionary leaps in technology are frequently coterminous with political and military upheavals. 8. These quakes portend the emergence of new organizing principles and novel threats. 9. The concept of thinking machines appears in Greek myths like the “Talos of Crete”. 10. Emotions that often intercept rational thinking of a human being are not a hindrance for artificial thinkers. 11. This concept of an action at a distance proved to be the undoing of Newton’s theory later and which was overthrown by Einstein’s theory of “General Relativity”. 12. Imagine robots working in hospitals. Do you picture them showing care and concern towards the patients? 13. Imagine intelligent machines employed in creative fields. Do you think the robots excel in such fields? 14. Architectural rendering or architectural illustrations actually mean the presentation of the various plans or options prepared by the architect for his/her client. 15. With the help of 3D Max, one can get actual feel of the place. 16. This helps in giving a realistic touch and also involves the creative conceptualization of various graphic designers, multimedia artist and other experts from the field of design and architecture. 17. Since the suggestions can be implemented immediately, the entire process saves a lot of time for both the parties. 18. Architectural rendering going the digital way has infused a new life into this field. 19. To enter this field, one obligatory needs to have strong technical knowledge of computers. 20. Isaac Newton’s laws of motion defined the concept of inertia and force. 21. Classicism, as we now call it, is a pattern of taste to be found in all the major European states in the eighteenth century.

Тема 7. Прийоми перекладу.

- Вправа 1. Яка різниця між буквальним та еквівалентним перекладом? Наведіть свої приклади.**

Оригінал	Буквальний переклад	Еквівалентний переклад
However, commercial production proved what the opponents of the new technique called inadequate.	Проте комерційна продукція виявилась, як стверджували опоненти нової техніки, неадекватною.	Проте промислове виробництво виявилось, як стверджували противники нового метода, недостатнім.

Вправа 2. Вкажіть лексичні кальки.

- 1) convention – конвенція;
- 2) conviction – переконання;
- 3) subdivision – підрозділ;
- 4) push-button – кнопочове керування.

Вправа 2. Перекладіть текст. Доберіть смислові, стилістичні або фразеологічні синоніми до виділених слів.**KRUGER NATIONAL PARK**

The Kruger National Park is not just about big game. There are wilderness areas of great natural beauty where you can discover unique forests, brilliant birding, traces of early humankind, and a once-notorious area between South Africa, Mozambique and Zimbabwe, where old-time baddies hung out, criss-crossing the Limpopo River on foot. The northern section of the Kruger National Park is an area of unique biodiversity. It's one of the few places where fever tree forests grow side by side with 23 forests of giant baobabs. The trees line the banks of the Limpopo and Luvuvhu rivers: the slim, pale, luminescent green trunks of the fever tree s glimmering between the massive dark brown trunks of the baobabs. It's easy to imagine you're in a Brothers Grimm story, where witches and fairies lurk around every corner.

When you stay at Pafuri Camp, one of the Kruger Park's private lodges, you're in the ancestral lands of the Makuleke people, who, in partnership with Wilderness Safaris, act as custodians and landlords of this wildly beautiful area. Local staff are trained and encouraged by experienced rangers and service staff from all over South Africa. Your birding guide will spot a fleeting feather as easily as you can find your way around your home town. If you're looking for that special bird, they'll find it, entice it nearer with its own individual call, and then all you have to do is tick it off on your list. The crowned eagle, the wattle-eyed flycatcher, Bohm's spintail, and of course, the elusive and highly sought-after Pels fishing owl, are some of the specials.

The Big Five – lion, elephant, leopard, rhino, and buffalo – is present, and you'll encounter elephants everywhere. Well over a million years ago, Homo erectus walked and lived here. You'll be shown Stone-Age hand-axes and unexcavated dinosaur fossils. Crooks' Corner, which links South Africa, Mozambique and Zimbabwe, is where the villains of yesteryear hung out. In winter, when the Limpopo is dry, they could run easily from one country to another, dodging the herds of elephants which take mud baths along the banks, and, like Kipling's Elephant's Child, make sloshy, schloopy mudcaps for themselves.

Вправа 3. Доберіть смислові, стилістичні або фразеологічні синоніми до будь-яких 25 слів.**CAPE WEST COAST**

The West Coast offers charming fishing villages and delectable seafood to be enjoyed between whale watching outings, hiking and golf. Visitors can also enjoy vast carpets of flowers in spring, ancient San cave paintings in the Cederberg Mountains and fantastic bird watching, to name only a few activities. The West Coast of South Africa has grown to become a popular international holiday destination with its virgin beaches, dramatic mountain ranges and carpets of stunning spring flowers. Visitors can experience its diverse geology and natural life in the West Coast National Park, Rocherpan Nature Reserve and Bird Island Nature Reserve while whale and dolphin watching off the coast will give a view of the area's rich marine life.

The Cape West Coast stretches from Cape Town to the Western Cape Province's border with the Northern Cape at the Touw's River. The spectacular Cederberg Mountains can be found here and a series of picturesque fishing villages like Langebaan and Paternoster and historical towns like Darling and Citrusdal offer a range of accommodation and recreational activities. The area is especially famed for its seafood and tranquil atmosphere. The flower season

occurs in September and October and is a truly spectacular sight and the area is a bird watchers' paradise.

4. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

№ п/п	Назва теми
1.	<p>Тема 1. Переклад, його типи та види</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Роль і значення перекладу для здійснення багатосторонніх зв'язків на різних рівнях розповсюдження ідей при обміні інформацією в між культурних контактах.</p> <p>2. Основні перекладознавчі терміни й поняття.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1. Типи перекладу: усний та письмовий.</p> <p>2. Види усного перекладу: послідовний, синхронний.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Значення перекладу для здійснення багатосторонніх зв'язків на різних рівнях розповсюдження ідей при обміні інформацією в між культурних контактах.</p> <p>2. Основні перекладознавчі терміни й поняття.</p> <p>3. Типи перекладу: усний та письмовий.</p> <p>4. Види усного перекладу: послідовний, синхронний.</p> <p>5. Переклад і тлумачення.</p> <p>6. Вільний переклад, його підтипи та сфери використання.</p>
2.	<p>Тема 2. Галузі та поняттєва база перекладознавства</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Загальна теорія перекладу.</p> <p>2. Часткові теорії перекладу.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1. Спеціальні теорії перекладу.</p> <p>2. Теорія закономірних відповідників.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Галузі перекладознавства.</p> <p>2. Загальна теорія перекладу.</p> <p>3. Часткові теорії перекладу.</p> <p>4. Поняття про адекватність та еквівалентність перекладу.</p> <p>5. Теорія закономірних відповідників</p>

3.	<p align="center">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА</p> <p>Тема 3. Зв'язок перекладознавства з іншими філологічними науками</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонова інформація та фонові знання. 2. Зв'язок перекладознавства з лінгвокраїнознавством, історією та зарубіжною літературою. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікативна цінність тексту в перекладі. 2. Зв'язок з прагмалінгвістикою, соціолінгвістикою та стилістикою. <p>План індивідуально-консультаційної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філологічні науки. 2. Лінгвокраїнознавство . 3. Зв'язок перекладознавства з лінгвокраїнознавством . 4. Зв'язок з прагмалінгвістикою, соціолінгвістикою та стилістикою. <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p align="center">Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонова інформація та фонові знання. 2. Зв'язок перекладознавства з лінгвокраїнознавством, історією та зарубіжною літературою. 3. Комунікативна цінність тексту в перекладі. 4. Зв'язок з прагмалінгвістикою, соціолінгвістикою та стилістикою.
4.	<p>Тема 4. Індивідуальність перекладача і особистість автора</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переклад як процес і результат. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єктивістське й суб'єктивістське уявлення про переклад. <p>План індивідуально-консультаційної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль перекладача. 2. Особистість автора . 3. Підготовка перекладача . <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «Індивідуальність перекладача». 2. Переклад як процес і результат. 3. Теоретична і практична підготовка перекладача. 4. Роль перекладача. 5. Особистість автора .

	6. Підготовка перекладача.
5.	<p>МОДУЛЬ 3. ЛЕКСИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ</p> <p>Тема 5. Способи перекладу лексичних одиниць</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття перекладацького еквіваленту. 2. Повні й часткові еквіваленти. 3. Словникові відповідники. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема перекладу полісемічних слів. 2. Роль контексту при виборі перекладацького відповідника. <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття перекладацького еквіваленту. 2. Повні й часткові еквіваленти. 3. Словникові відповідники. 4. Проблема перекладу полісемічних слів.
6.	<p>Тема 6 Перекладацькі трансформації.</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття перекладацької трансформації. 2. Лексичні трансформації. 3. Генералізація. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкретизація значення й диференціація. 2. Лексична заміна. Контекстуальна заміна. Синонімічна заміна. 3. Смысловий розвиток. <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття перекладацької трансформації. 2. Лексичні трансформації. 3. Генералізація. 4. Конкретизація значення й диференціація. 5. Лексична заміна. Контекстуальна заміна. Синонімічна заміна. 6. Смысловий розвиток.
7.	<p>Тема 7. Прийоми перекладу.</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегія перекладу. 2. Різновиди перекладу. 3. Комплексний аналіз перекладацьких стратегій.

	<p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних стратегій перекладу. 2. Поняття «стратегії перекладу». 3. Лінгвістична суть перекладацького процесу. <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегія перекладу. 2. Різновиди перекладу. 3. Комплексний аналіз перекладацьких стратегій. 4. Характеристика основних стратегій перекладу. 5. Поняття «стратегії перекладу». 6. Лінгвістична суть перекладацького процесу.
8.	<p>Тема 8. Лексичні трансформації. МОДУЛЬ 4. ЛЕКСИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слово як лексична одиниця. 2. Поняття «антонімічний переклад». 3. Поняття про «еквівалентний переклад». <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання «антонімічного перекладу» на практиці. 2. Опрацювання «еквівалентного перекладу» у текстах. 3. Виконання вправ на визначення «антонімічного перекладу» та «еквівалентного перекладу» під час перекладу тестів. <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слово як лексична одиниця. 2. Поняття «антонімічний переклад». 3. Поняття про «еквівалентний переклад». 4. Використання «антонімічного перекладу» на практиці. 5. Опрацювання «еквівалентного перекладу» у текстах. 6. Виконання вправ на визначення «антонімічного перекладу» та «еквівалентного перекладу» під час перекладу тестів.
9.	<p>Тема 9. Термін як одиниця перекладу План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові і технічні терміни. 2. Міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія термінів. 3. Переклад новітніх авторських термінів. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переклад префіксальних термінів. 2. Переклад суфіксальних термінів. 3. Переклад складних термінів.

	<p>4.Порядок перекладу складних термінів.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові і технічні терміни. 2. Міжгалузєва та внутрішньогалузєва омонімія термінів. 3. Переклад новітніх авторських термінів. 4. Переклад префіксальних термінів. 5. Переклад суфіксальних термінів. 6. Переклад складних термінів. 7. Порядок перекладу складних термінів.
10.	<p>Тема 10. Псевдоінтернаціональна лексика</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.«Фальшиві друзі перекладача». 2. Застосування поняття «фальшиві друзі перекладача» при перекладі. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми. <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Фальшиві друзі перекладача». 2. Застосування поняття «фальшиві друзі перекладача» при перекладі. 3. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми. 4. Лексикалізовані форми множини. Пароніми.
11.	<p>Тема 11. Реалія і переклад</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття реалії. 2.Способи відтворення реалій при перекладі. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Переклад онімів: іншомовних слів-абревіатур, акронімів, власних імен та ініціалів, назв-ергонімів, умовних позначок. <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття реалії. 2. Способи відтворення реалій при перекладі. 3. Переклад онімів: іншомовних слів-абревіатур, акронімів, власних імен та ініціалів, назв-ергонімів, умовних позначок. 4. Передача неологізмів при перекладі.

12.	<p>МОДУЛЬ 5. ГРАМАТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ</p> <p>Тема 12. Передача граматичної форми й синтаксичної конструкції</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1.Поняття граматичної форми та синтаксичної конструкції при перекладі. 2.Морфологічні трансформації: заміна, додавання, вилучення, перестановка. 3.Комплексна трансформація.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1.Переклад атрибутивних словосполучень. 2.Тема-релативна організація висловлювання. 3.Синтаксична транспозиція.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Поняття граматичної форми та синтаксичної конструкції при перекладі. 2. Морфологічні трансформації: заміна, додавання, вилучення, перестановка. 3. Комплексна трансформація. 3. Переклад атрибутивних словосполучень. 4.Тема-релативна організація висловлювання. 5. Синтаксична транспозиція.</p>
13.	<p>Тема 13. Граматичні трансформації, пов'язані з відсутністю еквівалентних форм та конструкцій у мові перекладу</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1.Артиклі. 2.Конструкції і комплекси з інфінітивом.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1.Герундіальні комплекси. 2.Абсолютна номінативна конструкція з прийменником «with».</p> <p>Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові:[1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Артиклі. 2. Конструкції і комплекси з інфінітивом. 3. Герундіальні комплекси. 4. Абсолютна номінативна конструкція з прийменником «with». 5. Каузативні конструкції. 6. Слова-замінники.</p>
14.	<p>Тема 14. Граматичні трансформації, пов'язані з різним значенням і вживанням еквівалентних форм і конструкцій</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1.Незбіг категорій однини і множини в англійській та українській мовах. 2.Заміна частини мови.</p> <p>План практичного заняття</p>

	<p>1. Пасивний стан 2. Модальні дієслова. 3. Сполучники та прислівники. Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Незбіг категорій однини і множини в англійській та українській мовах. 2. Заміна частини мови. 3. Пасивний стан. 4. Модальні дієслова. 5. Сполучники та прислівники.
15.	<p>Тема 15. Синтаксичні трансформації План лекційного заняття 1. Однорідні члени речення в перекладі. План практичного заняття 1. Парантеза – вставне речення. Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Однорідні члени речення в перекладі. 2. Парантеза – вставне речення. 3. Особливості перекладу підмета головного і підрядного речень.
16.	<p>МОДУЛЬ 6. СТИЛІСТИЧНІ І ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ Тема 16. Врахування особливостей стилю і жанру при перекладі План лекційного заняття 1. Переклад текстів офіційно-ділового стилю. 2. Особливості перекладу текстів художньої літератури. 3. Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю. План практичного заняття 1. Особливості перекладу текстів наукового стилю. 2. Розмовний стиль. Переклад діалектної лексики. 3. Передача метафори при перекладі. Рекомендовані літературні джерела: Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8] Додаткові: [1, 4, 7] Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7] Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переклад текстів офіційно-ділового стилю. 2. Особливості перекладу текстів художньої літератури. 3. Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю. 4. Особливості перекладу текстів наукового стилю.

	<p>5. Розмовний стиль. Переклад діалектної лексики.</p> <p>6. Передача метафори при перекладі.</p> <p>7. Передача метонімії при перекладі.</p> <p>8. Застосування мейозису в перекладі.</p> <p>9. Вживання іншомовних слів у перекладі.</p>
17.	<p>Тема 17 Переклад фразеологізмів</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Переклад необразної фразеології.</p> <p>2. Основні труднощі перекладу образної фразеології.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1. Прийоми перекладу образної фразеології.</p> <p>2. Фразеологічний еквівалент.</p> <p>3. Фразеологічний аналог.</p> <p>4. Калькування фразеологічної одиниці, контекстуальна заміна фразеологізму, описовий переклад.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Переклад необразної фразеології.</p> <p>2. Основні труднощі перекладу образної фразеології.</p> <p>3. Прийоми перекладу образної фразеології.</p> <p>4. Фразеологічний еквівалент.</p> <p>5. Фразеологічний аналог.</p> <p>6. Калькування фразеологічної одиниці, контекстуальна заміна фразеологізму, описовий переклад.</p> <p>7. Вибір варіанта перекладу залежно від характеру фразеологічної одиниці.</p> <p>8. Переклад паремій.</p>
18.	<p>Тема 18. Прагматичні проблеми перекладу</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Переклад прагматичних ідіом.</p> <p>2. Прагматична адаптація тексту перекладу.</p> <p>3. Передача непрямих мовленнєвих актів у перекладі.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1. Переклад написів та оголошень.</p> <p>2. Особливості вживання цифр та конвертація одиниць вимірювання в перекладі.</p> <p>3. Категорія ввічливості та політична коректність при перекладі.</p> <p>4. Адаптація речення з огляду на звичайну ввічливість.</p> <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Переклад написів та оголошень.</p> <p>2. Особливості вживання цифр та конвертація одиниць вимірювання в перекладі.</p> <p>3. Категорія ввічливості та політична коректність при перекладі.</p> <p>4. Адаптація речення з огляду на звичайну ввічливість.</p>

	<p>5. Адаптація речення при перекладі з огляду на політичну коректність.</p> <p>6. Політично коректні позначення інвалідів та хворих, статей осіб, осіб нетрадиційної орієнтації, осіб похилого віку, людей певних етнічних груп.</p>
19.	<p>МОДУЛЬ 7. ОСНОВИ РЕФЕРОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ</p> <p>Тема 19. Компресія та декомпресія при перекладі</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компресія тексту при перекладі. 2. Вибір слова з аналогічним значенням на заміну словосполучення. 3. Заміна складного речення простим, заміна речення на зворот. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вилучення елементів речення. 2. Декомпресія при перекладі. 3. Додавання присвійних займенників, формального додатка <i>one</i>. <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вилучення елементів речення. 2. Декомпресія при перекладі. 3. Додавання присвійних займенників, формального додатка <i>one</i>. 4. Заміна звороту та словосполучення на підрядне речення. 5. Членування речень. 6. Додавання частини присудка.
20.	<p>Тема 20. Реферований переклад</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реферат. 2. Застосування прийомів компресії при реферованому перекладі. <p>План практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анотація як різновид вторинного тексту. <p>План самостійної роботи здобувачів вищої освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування прийомів компресії при анотованому перекладі. <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реферат. 2. Застосування прийомів компресії при реферованому перекладі. 3. Етапи підготовки реферованого перекладу. 4. Складові реферованого перекладу. 5. Порядок виконання реферованого перекладу.
21.	<p>Тема 21. Основи універсального перекладацького скоропису</p> <p>План лекційного заняття</p>

	<p>1. Поняття прецизійної інформації у перекладацькому процесі.</p> <p>План практичного заняття</p> <p>1. Універсальний перекладацький скоропис (УПС).</p> <p>2. Основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС). Методика застосування УПС в усному послідовному перекладі завдяки семантичній надмірності усних повідомлень.</p> <p>3. Система ведення записів згідно з вимогами УПС, використання спеціальних символів, аббревіатур, акронімів та скорочень для швидкого запису та перекладу усних повідомлень. Методика вертикального занотовування тексту, що перекладається.</p> <p>План індивідуально-консультаційної роботи</p> <p>1. Універсальний перекладацький скоропис (УПС).</p> <p>2. Основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС).</p> <p>3. Методика застосування УПС в усному послідовному перекладі завдяки семантичній надмірності усних повідомлень. .</p> <p>Рекомендовані літературні джерела:</p> <p>Основні: [1, 2, 3, 6, 7, 8]</p> <p>Додаткові: [1, 4, 7]</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 2, 6, 7]</p> <p>Міжнародні видання: [2, 3, 4]</p>
	<p>Питання для самоконтролю:</p> <p>1. Застосування спеціальних скорочень, символів і позначок при вертикальному розташуванні тексту.</p> <p>2. Система ведення записів згідно з вимогами УПС, використання спеціальних символів, аббревіатур, акронімів та скорочень для швидкого запису та перекладу усних повідомлень.</p> <p>3. Універсальний перекладацький скоропис (УПС).</p> <p>4. Основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС).</p> <p>5. Методика застосування УПС в усному послідовному перекладі завдяки семантичній надмірності усних повідомлень. .</p>

5. ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ

Тема 1. Переклад, його типи та види

1. Види письмового перекладу: повний (послівний, семантичний, комунікативний), скорочений (вибірковий, функціональний).
2. Переклад і тлумачення.
3. Вільний переклад, його підтипи та сфери використання.

Тема 2. Галузі та поняттєва база перекладознавства

1. Поняття про адекватність та еквівалентність перекладу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА

Тема 3. Зв'язок перекладознавства з іншими філологічними науками

1. Норма перекладу.
2. Зв'язок з мовознавством, лексикологією та граматикую англійської й рідної мов.

Тема 4. Індивідуальність перекладача і особистість автора

1. Теоретична і практична підготовка перекладача.

МОДУЛЬ 3. ЛЕКСИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ

Тема 5. Способи перекладу лексичних одиниць

1. Транскодування: транскрипція, транслітерація, калькування.
2. Описовий та пояснювальний переклад.

Тема 6. Перекладацькі трансформації.

1. Антонімічний переклад.
2. Прийом компенсації у перекладі. Семантична й стилістична компенсація.
3. Прийом цілісного перетворення в перекладі.

Тема 7. Прийоми перекладу.

1. Розкрити поняття «невидимість перекладача».
2. Вільний, дослівний та літературний (адекватний) переклад.

Тема 8. Лексичні трансформації.

1. Використання прийому генералізації під час перекладу.
2. Використання прийому контекстуальної заміни при перекладі.

Тема 9. Термін як одиниця перекладу

1. Сполучуваність компонентів у терміні.
2. Переклад багаточленних атрибутивних термінологічних словосполучень
3. Переклад складних термінів з атропонімами.

Тема 10. Псевдоінтернаціональна лексика

1. Лексикалізовані форми множини. Пароніми.

Тема 11. Реалія і переклад

1. Передача неологізмів при перекладі.

МОДУЛЬ 5. ГРАМАТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ

Тема 12. Передача граматичної форми й синтаксичної конструкції

1. Зміна структури речення при перекладі.
2. Членування речення при перекладі.
3. Об'єднання речень при перекладі.
4. Вживання абсолютної конструкції при перекладі.

Тема 13. Граматичні трансформації, пов'язані з відсутністю еквівалентних форм та конструкцій у мові перекладу

1. Каузативні конструкції.
2. Слова-замінники.

Тема 14. Граматичні трансформації, пов'язані з різним значенням і вживанням еквівалентних форм і конструкцій

1. Емфатичні конструкції.

Тема 15. Синтаксичні трансформації

1. Особливості перекладу підмета головного і підрядного речень.

МОДУЛЬ 6. СТИЛІСТИЧНІ І ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ**Тема 16. Врахування особливостей стилю і жанру при перекладі**

1. Передача метонімії при перекладі.
2. Застосування мейозису в перекладі.
3. Вживання іншомовних слів у перекладі.

Тема 17. Переклад фразеологізмів

1. Вибір варіанта перекладу залежно від характеру фразеологічної одиниці.
2. Переклад паремій.

Тема 18. Прагматичні проблеми перекладу

1. Адаптація речення при перекладі з огляду на політичну коректність.
1. Політично коректні позначення інвалідів та хворих, статей осіб, осіб нетрадиційної орієнтації, осіб похилого віку, людей певних етнічних груп.

МОДУЛЬ 7. ОСНОВИ РЕФЕРОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ**Тема 19. Компресія та декомпресія при перекладі**

1. Заміна звороту та словосполучення на підрядне речення.
2. Членування речень.
3. Додавання частини присудка.

Тема 20. Реферований переклад

1. Етапи підготовки реферованого перекладу.
2. Складові реферованого перекладу.
3. Порядок виконання реферованого перекладу.

Тема 21. Основи універсального перекладацького скоропису

1. Застосування спеціальних скорочень, символів і позначок при вертикальному розташуванні тексту.
2. Система ведення записів згідно з вимогами УПС, використання спеціальних символів, абrevіатур, акронімів та скорочень для швидкого запису та перекладу усних повідомлень

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна:**

1. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на укр. мову. Ч.ІІ. Термінологічні і жанрово-стилістичні труднощі. – Київ-Кременчук: вид-во Київського ун-ту ім. Тараса Шевченка, 1999. – 251 с.
2. Бик І. С. Основи перекладу для студентів факультетів міжнародних відносин : навч. Посібник / І. С. Бик. – Львів : Львівського національного університету імені Івана Франка, 2014.
3. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / Р. П. Зорівчак. – Львів : Вища школа. Вид-во при Львівському університеті, 1983.
4. Ковганюк С. П. Практика перекладу. (З досвіду перекладача) / С. П. Ковганюк. – К. : Дніпро, 1968
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / В. В. Коптілов. – К. : Вища школа, 1982
6. Мірам Г. Е., Дайнеко В. В., Тарануха Л. А., Грищенко М. В., Гон О. М. Основи перекладу : Курс лекцій; Навчальний посібник / Г. Е. Мірам, В. В. Дайнеко, Л. А. Тарануха, М. В. Грищенко, О. М. Гон. – Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2002
7. Основи перекладу : граматичні та лексичні аспекти : Навч. посіб. / за ред. В. К. Шпака. – К. : Знання, 2005
8. Korunets I. V. Theory and Practice of Translation / I. V. Korunets. – Вінниця : Нова книга, 2000
9. Osimo B. Translation Course. http://www.logos.it/pls/dictionary/linguistic_resources.traduzione_en?lang=en

Додаткова

1. Мірам Г. Е., Дайнеко В. В., Іванова С. В. Коучінг для усних перекладачів/ Г. Е. Мірам, В. В. Дайнеко, С. В. Іванова. – К. : Ніка-Центр, 2011.
2. Нестеренко Н. М. A Course in Interpreting and Translation / Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / Н. М. Нестеренко. – Вінниця : Нова книга, 2004.
3. Сухенко К. М. Лексичні проблеми перекладу / К. М. Сухенко. – К. : Вид-во Київського університету, 1972
4. Англо-український словник. Склав М. І. Балла. Т.т.1,2. – Київ : Освіта, 1996.
5. Англо-український дипломатичний словник за ред. І. С. Бика – К. : Знання, 2006
6. Англо-український фразеологічний словник. Уклад. К. Т. Баранцев. 3-тє вид., випр. – К. : Т-во Знання, КОО, 2006.
7. Бендзар Б., Бобинець С. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо-, німецько- і франкомовної літератур / Б. Бендзар, С. Бобинець. – Ужгород : Закарпаття, 2000.
8. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову / В. І. Карабан. – Київ-Кременчук, 1999
9. Deardorff Alan V. Deardorff's Glossary of International Economics / A. V. Deardorff.
<http://www-personal.umich.edu/~alandear/glossary/>
10. Transliteration des Kyrillischen – Transliteration of Cyrilli – Lateinische Umschrift – ISO-Transliteration. <http://kodeks.uni-bamberg.de/AKSL/Schrift/Transliteration.htm>
11. Ukrainian-English Transliteration Table. – <http://www.rada.kiev.ua/translit>.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Ukrainian-English Transliteration Table. – <http://www.rada.kiev.ua/translit>.
2. <https://guides.lib.umich.edu/c.php?g=283240&p=1886754>
3. https://uscupstate.libguides.com/Translation_Resources
4. https://ec.europa.eu/info/resources-partners/translation-and-drafting-resources_en

